

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 84.254 van 21 december 1999
in de zaak A. 83.876/XII-2039.**

In zake : Kurt DE GREEF,
die woonplaats kiest bij
advocaat B. STAELENS,
kantoor houdende te BRUGGE,
Bevrijdingslaan 4, bus 1

tegen :

het Gemeenschapsonderwijs.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Kurt DE GREEF
op 30 april 1999 heeft ingediend om de schorsing te
vorderen van de tenuitvoerlegging van :

- "De beslissing van 29 juni 1997 [lees : 1998] van de
klassenraad van het Tweede leerjaar van de 3de graad,
studierichting 'ELEKTRONICA', van het Koninklijk Tech-
nisch Atheneum 1 te Oostende, waarbij na de schorsing
van de eerdere beslissing door de Raad van State, aan
verzoekende partij voor het schooljaar 1996-1997
opnieuw een C-attest werd toegekend.";
- "De in voormelde beslissing besloten impliciete
weigering verzoeker een getuigschrift secundair
onderwijs te verlenen.";

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoek-
schrift, waarbij dezelfde verzoeker de vernietiging
vordert van dezelfde beslissingen;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door adjunct-
auditeur D. MAREEN;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 28 september 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 12 oktober 1999;

Gelet op de brief van 8 oktober 1999 waarbij de zaak wordt uitgesteld tot de openbare terechtzitting van 26 oktober 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad J. BAERT;

Gehoord de opmerkingen van advocaat B. STAELENS, die verschijnt voor de verzoeker, en van advocaat M. WENDRICKX, die loco advocaat R. ROMBAUT verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord adjunct-auditeur D. MAREEN, daartoe gemachtigd bij beslissing van 4 november 1998 van de auditeur-generaal, in haar andersluidend advies;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de feiten dienstig voor de beoordeling van de vordering tot schorsing de volgende zijn :

1.1. Kurt DE GREEF is tijdens het schooljaar 1996-1997 aan het Koninklijk Technisch Atheneum 1 te Oostende ingeschreven als leerling van het tweede leerjaar van de derde graad, richting elektronica.

1.2. Bij brief van 6 januari 1997 laat de begeleidende klassenraad aan verzoekers ouders weten dat

hij "ernstige inspanningen zal moeten leveren, om het schooljaar met vrucht te beëindigen".

Bij brief van 6 maart 1997 laat de klassenraad weten bij zijn in de brief van 6 januari 1997 uitgedrukt standpunt te blijven, "gezien tot hiertoe geen verbetering in de prestaties en resultaten van Kurt merkbaar is".

1.3. De delibererende klassenraad vergadert op 30 juni 1997 en rangschikt verzoeker bij de niet-geslaagde leerlingen aan wie een C-attest wordt toegekend. Het proces-verbaal van die vergadering bevat geen enkele nadere toelichting, zelfs niet de vermelding van het door de verschillende leerlingen behaalde totaal aantal punten. Notulen van die vergadering worden door de verwerende partij niet overgelegd.

1.4. Verzoekers vader vraagt bij brief van 2 juli 1997 dat zijn zoon een tweede kans wordt gegeven om de geïntegreerde proef af te leggen, waarvoor hij op zijn eindrapport slechts 28 punten op een totaal van 100 kreeg.

Op 3 juli 1997 antwoordt de directeur dat verzoekers eindresultaat door de delibererende klassenraad opnieuw zal worden bekeken begin september.

1.5. De klassenraad beraadt zich op 1 september 1997 opnieuw over verzoekers resultaat. In de notulen van die vergadering wordt het volgende genoteerd :

"Op vraag van de vader wordt de deliberatie van eind juni overgedaan. In een open discussie worden attitudes en resultaten van Kurt De Greef nog eens naar voor gebracht en objectief besproken. Op geen enkel ogenblik komen argumenten aan bod die ten gunste van de student pleiten.

Elke leerkracht blijft bij zijn ingenomen standpunt en staakt dit nogmaals - indien dit nodig blijkt. De voorzitter besluit bijgevolg dat er geen nieuwe elementen voorhanden zijn en vraagt de commissie de mogelijkheid tot 2° zitting van de geïntegreerde

proef in overweging te nemen. (De proef blijkt voor de student een van de belangrijkste tekortkomingen).

De leden antwoorden hierop dat hij alle gelijke kansen tijdens de voorbereiding en de presentatie van de proef, niet of nauwelijks heeft benut. Trouwens, oordeelt de raad, moet afgezien worden van een herkansing, omdat in dit geval een medisch attest niet voor handen was.

De voorzitter doet navraag bij de leden voor een eventuele stemming. Geen enkele van de leden acht dit noodwendig. De voorzitter rondt de vergadering af en stelt dat iedereen zich unaniem schaart achter het behoud van het attest C voor de leerling Kurt De Greef".

Met een 1 september 1997 gedateerde brief meldt de directeur de beslissing van de klassenraad aan verzoekers vader. In dit schrijven merkt hij op dat de klassenraad "unaniem van oordeel is dat er geen nieuwe elementen voorkomen om de eindbeslissing van 30 juni 1997 te wijzigen, immers de geïntegreerde proef is geen moment opname. Er werden U ook brieven gestuurd, betreffende de stand van studies i.v.m. uw zoon (06/01/97 en 05/03/97, = verwittiging)". Verzoeker blijkt die brief op 4 september 1997 ontvangen te hebben.

1.6. Bij brief van 11 september 1997 formuleert verzoekers vader een klacht tegen de beslissing van de klassenraad, bestemd voor de beroepscommissie. Hij groepeert zijn opmerkingen in een tiental punten. Zo merkt hij onder punt 2 op dat op het examenrapport "geen enkele commentaar (staat) bij de geïntegreerde proef, terwijl Kurt slechts 28 punten op 100 behaalde" en bij punt 7 schrijft hij onder meer : "Tot nu toe heb ik nog altijd geen inzage gekregen van de motivering van de klasseraad".

Na inzage van een aantal examenstukken vult hij die klacht bij brief van 18 september 1997 aan.

1.7. De beroepscommissie vergadert op 29 september 1997 en adviseert na een grondig onderzoek wat volgt :

"Gelet op de briefwisseling aan de ouders, de rapporten, de vele afwezigheden (waarvan heel wat ongewettigd),

gelet op het feit dat de toekenning van het C-attest een unanieme beslissing was van de klassenraad en dat de beslissing geenszins steunt op één tekort maar op het geheel,

gelet op de antwoorden van de gehoorde personen, de voorliggende stukken waarvan opsomming in bijlage en ter inzage op school,

Overwegende dat de inzet voor de geïntegreerde proef onvoldoende was (zowel het procesevaluatiecijfer als het productevaluatiecijfer waren onvoldoende),

overwegende dat de leerling manifest voor verschillende vakken geweigerd heeft taken en werken te maken en/of deze tijdig af te geven ter evaluatie,

overwegende dat de leerling ten volle meerderjarig (21 jaar) is en ten volle verantwoordelijk is om zelf gevolg te geven aan de mondelinge en schriftelijke opmerkingen,

adviseert de beroepscommissie bij consensus dat de klassenraad niet opnieuw hoeft bijeen te komen".

1.8. Met een 30 september 1997 aangetekend verstuurd brief deelt de lokale raad zijn beslissing mee het C-attest te handhaven "in overweging nemende dat er reeds tweemaal gedelibereerd werd over uw schoolresultaten van het schooljaar 1996-1997 nl. op 23 juni 1997 en 1 september 1997 (en) dat de Beroepscommissie, die bijeenkwam op maandag 29 september, geen derde deliberatie adviseert".

1.9. Pas op 4 december 1997 dient verzoeker een "verzoekschrift" in bij de centrale raad van de Argo.

In een 20 januari 1998 gedateerd schrijven stelt de centrale raad slechts beperkte bevoegdheden te hebben en de beslissing van de lokale raad nr. 381 te behouden.

1.10. Met het arrest nr. 74.321 van 17 juni 1998 beveelt de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de delibererende klassenraad van 1 september 1997 waarbij Kurt DE GREEF

als leerling van het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs, richting elektronica, een oriënteringsattest C wordt toegekend. In het arrest acht de Raad de middelen ernstig in verband met de onwettigheid naar de motieven en de miskenning van artikel 50 van het besluit van de Vlaamse Executieve van 13 maart 1991 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (hierna : organisatiebesluit).

1.11. De delibererende klassenraad komt op 29 juni 1998 opnieuw bijeen en neemt volgende beslissing :

"De heer directeur schetst de aanleiding voor het opnieuw bijeenroepen van de delibererende klassenraad voor 6 TEE i.v.m. de heer Kurt De Greef. De onmiddellijke aanleiding was een telefonisch gesprek vanuit ARG0-JDD i.v.m. het arrest van de Raad van State nr. 74.321 van 17 juni 1998 in de zaak A. 77.957/XII-1211. Dit arrest beveelt de schorsing van de beslissing van de delibererende klassenraad van 1 september 1997 waarbij Kurt DE GREEF als leerling van het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs, richting elektronica, een oriënteringsattest C wordt toegekend. Dit arrest werd door ARG0 gefaxt naar de school en er werd gevraagd om de delibererende klassenraad opnieuw bijeen te roepen.

De directeur wijst erop dat het arrest van de Raad met alle zorg moet gelezen worden en dat er alle nodige lessen naar de toekomst toe moeten worden uit getrokken. Hij wijst er ook op dat de school, wat de uitspraak ook moge zijn, zich uiteraard te voegen heeft naar de beslissing van de Raad.

De directeur heeft, in de mate van het mogelijke, onmiddellijk de leden van de delibererende klassenraad opnieuw bijeenroepen. Verschillende leden die in juni 1997 deel uitmaakten van de klassenraad zijn intussen met pensioen of hebben een andere betrekking. Ook de voorzitter van de delibererende klassenraad, de heer J. Struyve is niet langer in effectieve dienst.

Het arrest van de Raad wordt aan de aanwezigen rondgedeeld en daarna wordt de bespreking opnieuw aangevat.

Algemene bedenkingen van de klassenraad.

Verschillende leden menen dat het arrest van de Raad voor hen geen nieuwe inhoudelijke argumenten aangeeft waarom de heer De Greef als geslaagd zou moeten worden beschouwd. Zij houden zich bij hun standpunt dat de heer De Greef op basis van zijn

prestaties gedurende het schooljaar 1996-1997 niet heeft bewezen dat hij de aangeboden leerstof onder de knie heeft en dat hij met succes hogere studies aankan. Zij verwijzen daarbij naar de stukken die door de beroepscommissie vanuit ARGO zijn opgevraagd en die door de leden van de commissie grondig zijn doorgelicht. De beroepscommissie en de centrale Raad hebben trouwens het C-attest bevestigd.

Andere leden stellen dat van hen gevraagd wordt te oordelen over de studieresultaten van een leerling over de loop van een schooljaar en dat het presteren van een leerling op dit vlak voor hen de enige graadsmeter is om hun uiteindelijke beoordeling te formuleren. Zij hebben er geen enkele moeilijkheid mee dat er gevraagd wordt een evaluatie opnieuw te bekijken, missen is immers menselijk, maar zij menen, met alle respect voor de bevoegdheden van de Raad van State, dat die Raad zich inhoudelijk niet in de plaats kan stellen van de klassenraad, waarvan de leden de leerling toch gedurende minstens één schooljaar kennen en volgen. Ook die leden zijn van oordeel dat zij hun eerder ingenomen standpunt niet kunnen veranderen en dat de heer De Greef niet voldoende heeft aangetoond dit schooljaar met succes te kunnen beëindigen.

Er wordt ook opgemerkt dat de bewering van de verzoekende partij als zouden er geen externe deskundigen betrokken zijn geweest bij de beoordeling van de geïntegreerde proef fout is. Op de proef waren de heren Berton (werkplaatsoverste RMT), Driessens (werkplaatsoverste Elektronica Zeemacht) en Rosseel (Ir. Philips Brugge) als externe juryleden aanwezig. Zij hebben het proces-verbaal van de geïntegreerde proef trouwens alle drie mede ondertekend. Op dit proces-verbaal staat duidelijk het resultaat van de proef voor de heer De Greef als 28/100 (niet geslaagd) vermeld.

Specifieke bemerkingen en motivatie.

De heer directeur merkt op dat de leden zich bij hun beoordeling enkel mogen laten leiden door de elementen die gekend waren op de deliberatie einde schooljaar 1996-1997. Alles wat nadien gebeurde mag niet in aanmerking worden genomen.

De leden verwijzen onmiddellijk naar het resultaat voor de geïntegreerde proef dat absoluut onvoldoende is (28 op 100). Een dergelijke proef loopt over een heel schooljaar, zoals blijkt uit het logboek i.v.m. de proef. De leerling moet aantonen dat hij bekwaam is het aangeleerde in één globaal project te integreren. Het is een belangrijke factor bij de eindbeslissing. Er wordt opgemerkt dat de heer De Greef van de jury op de morgen zelf van de verdediging van de proef extra tijd heeft gekregen (ong. 3 u.), maar dat hij nadien er niet in slaagde zijn werk op een voldoende manier voor te stellen.

Het evaluatieblad van de geïntegreerde proef toont aan dat de totaliteit van de proef onvoldoende was :

- verzamelen van gegevens, creatief en zelfstandig werk : 6/20
- verslag, rapportering : nul/20
- tekeningen en schema's : 10/20
- praktische uitvoering : 21/70
- mondelinge voorstelling : 18/60

In de loop van het schooljaar had de leerling ook al onvoldoende voor Analoge technieken (DW 2 en DW 3) en voor Digitale technieken (DW 3). Ook laboratorium elektronica waren tweemaal onvoldoende (DW 2 en DW 3). Meet- en regeltechnieken waren onvoldoende op het eerste examen. Ook wiskunde, een voor die technische richting toch belangrijk vak, was onvoldoende op DW 3 en Ex 1.

De leerkrachten menen dat de vaktechnische component op basis van de bovenstaande gegevens niet als voldoende kan worden beschouwd.

Er wordt bovendien op gewezen dat dit een technische afdeling is waarvoor de leerling een diploma secundair onderwijs kan krijgen. Ook op het vlak van de algemene vakken mogen dus strenge eisen worden gesteld. Ook hier echter blijkt dat de heer K. De Greef in de loop van het schooljaar een aantal onvoldoendes behaalde :

aardrijkskunde in DW 1, Frans in DW 1, DW 2 en DW 3, geschiedenis in Ex 1, Nederlands in DW 1, DW 2 en DW 3, wiskunde werd reeds eerder vermeld. Zelfs voor het levensbeschouwelijke vak was er een onvoldoende op DW 2, DW 3 en Ex 1.

Na het combineren van al die factoren wordt bij consensus de volgende beslissing genomen :

Besluit : aan de heer K. De Greef voor het schooljaar 1996-1997 een C-atteest toe te kennen".

Dit is de bestreden beslissing; ze wordt pas met een op 3 maart 1999 aangetekend verstuurd brief aan verzoeker betekend.

1.12. Met het arrest nr. 80.007 van 29 april 1999 verwerpt de Raad van State verzoekers annulatieberoep A.77.957/XII-1211 tegen de beslissing van 1 september 1997, omdat ze vervangen is door de nieuwe beslissing van 29 juni 1998 en het beroep derhalve geen voorwerp meer heeft;

2.1. Overwegende dat de verwerende partij de ontvankelijkheid van de vordering tot schorsing betwist omdat verzoekster nagelaten heeft opnieuw het door

voornoemd besluit van 13 maart 1991 georganiseerde administratief beroep uit te putten;

2.2.1. Overwegende dat dit organisatiebesluit volgende regeling bevat :

- indien een leerling de beslissing van de delibererende klassenraad betwist, kan hij binnen drie werkdagen het recht op overleg met de afgevaardigde van de inrichtende macht of de voorzitter van de delibererende klassenraad of zijn afgevaardigde doen gelden (artikel 64, eerste lid). Bij dit overleg maakt de leerling zijn redenen voor betwisting kenbaar, terwijl de andere partij aan de hand van het dossier aantoont dat de beslissing gegrond is (artikel 64, tweede lid);
- indien nodig, doet de afgevaardigde van de inrichtende macht of de voorzitter van de delibererende klassenraad of zijn afgevaardigde na dit overleg de klassenraad zo spoedig mogelijk opnieuw bijeenkomen (artikel 65);
- binnen vijf werkdagen na mededeling van de nieuwe beslissing van de delibererende klassenraad kan de leerling beroep instellen (artikel 68, tweede lid). Een beroepscommissie onderzoekt het beroep en deelt het resultaat mee aan de inrichtende macht (artikel 69, eerste lid), die beslist of de delibererende klassenraad al dan niet opnieuw dient samen te komen (artikel 69, tweede lid);
- indien de inrichtende macht beslist heeft dat de klassenraad een nieuwe beslissing moet nemen, dient dit uiterlijk op 20 september te gebeuren en wordt de nieuwe, gemotiveerde beslissing onverwijld ter kennis van de leerling gebracht (artikel 70);

2.2.2. Overwegende dat uit het feitenoverzicht blijkt dat de directeur op 3 juli 1997 heeft geantwoord dat verzoekers resultaat door de delibererende klassenraad opnieuw bekeken zou worden en zodoende toepassing

heeft gemaakt van artikel 65 van het organisatiebesluit; dat de nieuwe bijeenkomst van de klassenraad op 1 september 1997 heeft plaatsgehad; dat verzoeker beroep heeft ingesteld tegen de beslissing van 1 september 1997 bij brief van 11 september 1997, waarna de lokale raad bij brief van 30 september 1997 aan verzoeker zijn beslissing heeft medegedeeld de delibererende klassenraad niet opnieuw bijeen te roepen - wat door de centrale raad met een schrijven van 20 januari 1998 is beaamd; dat aangezien geen beslissing in tweede aanleg meer genomen werd, de Raad van State in het arrest nr. 74.321 van 17 juni 1998 heeft geoordeeld dat verzoekers vordering tot schorsing geacht moest worden gericht te zijn tegen de beslissing van 1 september 1997, die op dat ogenblik als eindbeslissing verschijnt; dat die beslissing is geschorst met voormeld arrest, waarna de delibererende klassenraad op 29 juni 1998 opnieuw is bijeengekomen en een nieuwe beslissing heeft genomen die het voorwerp is van de hier aan de orde zijnde vordering tot schorsing; dat die beslissing noodzakelijkerwijze als een beslissing in eerste aanleg moet worden beschouwd omdat ze in de plaats is gekomen van de beslissing van 1 september 1997; dat het beroep dat verzoeker bij brief van 11 september 1997 instelde specifiek gericht was tegen de beslissing van 1 september 1997 en de beslissing van de lokale raad van 30 september 1997 om de klassenraad niet opnieuw te laten delibereren verbonden was met de beslissing van 1 september 1997 en het beroep van verzoeker; dat aangezien de thans bestreden beslissing van 29 juni 1998 in de plaats is gekomen van die van 1 september 1997, de procedure op dat punt hernomen werd, wat betekent dat verzoeker opnieuw de kans had om overeenkomstig artikel 68, tweede lid, van het organisatiebesluit beroep in te stellen, maar dat niet heeft gedaan; dat de exceptie gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op eenentwintig december 1900 negenennegentig, door :

de HH. J. BAERT,

W. GEURTS,

De griffier,

W. GEURTS.

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,
toegevoegd griffier.

De voorzitter,

J. BAERT.